

Den Země

2014

ZŠ a MŠ T. G. M. Hlavečnick

Proč slavíme Den Země?

Den Země je den věnovaný, jak už název napovídá, naší planetě Zemi. Slaví se každoročně 22. dubna. Po celém světě se konají jarmarky, festivaly, pochody, soutěže, koncerty, úklidové práce a jiné aktivity. Cílem je upozornit na stále se zhoršující životní prostředí a možnosti nápravy.

Historie tohoto dne se začala psát roku 1970 v USA, kdy byl student Harvardovy univerzity pověřen úkolem zorganizovat setkání a výukové programy s environmentální náplní. Jeho první Den Země slavil úspěch.

V následujících letech se myšlenka rozšířila také do zahraničí (Česká republika se připojila v roce 1990). V současné době slaví Den Země více jak miliarda lidí ve 175 státech světa - stal se největší veřejností organizovanou aktivitou v historii planety.

Den Země v Hlavečníku:

Ani naše škola nezůstala stranou všeho dění a k oslavám Dne Země se připojila. Ačkoli předpovědi počasí nebyly příznivé a meteorologové varovali před deštěm či dokonce bouřkami, u nás jako by příroda věděla, že jí chceme pomoci - bylo příjemně teplo a svítilo sluníčko.

Den Země - harmonogram

(časy jsou pouze orientační)

8:00 rozlosování do skupin

8:15 jednotlivé skupiny ve třídách plní úkoly:

KELTSKÝ KALENDÁŘ:

Pomůcky: keltský stromový kalendář, atlas stromů, obrázky listů, čtvrtka A2, lepidlo, pastelky (fixy), obyčejná tužka, nůžky

Žáci si v keltském stromovém kalendáři najdou svůj strom, přečtou si charakteristiku stromu i charakteristiku lidí narozených ve znamení tohoto stromu. Obrázky všech listů rozstříhají, přiřadí ke správnému stromu (název stromu napíší na list či kolem listu), vybarví. Společně vytvoří vlastní grafickou podobu keltského stromového kalendáře na čtvrtku A2.

Pozn.: vybarvené, pojmenované a do kalendáře zapracované budou všechny listy, nejen ty, které dle narození „patří“ žákům.

PRÁCE S KLÍČI:

Pomůcky: klíče (mechy, keře podle listů, stromy podle listů), papír s charakteristikami listů, větvička borůvčí

Žáci se za pomoci vyučující naučí pracovat s přiloženými klíči na modelové rostlině - borůvce.

NAVRŽENÍ LOGA DNE ZEMĚ V HLAVEČNÍKU:

Pomůcky: čtvrtka A4, pastelky, fixy

Den jsme začali prací ve skupinách. Žáci se dozvěděli něco o keltském stromovém kalendáři, zjistili, který strom je dle data narození "ten jejich", vzhled tohoto stromu a charakterové vlastnosti s ním spojené. Jak byli někteří překvapeni nad pravdivostí textů! Nakonec žáci sami zkusili navrhnout, jakou grafickou podobu by takový stromový kalendář mohl mít:

A hand-drawn illustration of a landscape. At the top, a large yellow sun with wavy rays is partially obscured by a black line. To the left, a small figure with a white face and brown body hangs from a branch with green leaves and red berries. In the center, a white building with a black radiation symbol on its side is visible. To the right, a larger white building with a green rectangular patch on its base is shown. The background is white with several small black wavy lines. The entire drawing is on a white background.

Po krátké přestávce na svačinu jsme se vydali k lesu, kde na žáky čekaly dva úkoly - zkusit sesbírat co nejvíce odpadků a také si projít tzv. "**Stezku pěti smyslů**". Na stezce měli žáci zjistit, že se dá příroda vnímat nejen zrakem, ale že je tu také spousta zvuků, vůní, chutí a mnohé přírodniny lze poznat i hmatem.

9:15 Setkání na chodbě, ukázka prací

9:30 Odchod k lesu

V lese budeme hodně fotografovat - stav lesa před začátkem akce, během sbírání odpadků, na konci akce.

POZN.: SBĚR ODPADKŮ ANI ÚKOLY NA STEZCE NEJSOU BRÁNY JAKO SOUTĚŽI NEJSOU NA ČAS. NEBUDEME VYHODNOCOVAT NEJLEPŠÍ SKUPINU, ALE PRÁCI VŠECH SKUPIN JAKO CELEK.

Postupně budou skupiny odcházet na „**STEZKU 5 SMYSLŮ**“

CÍL STEZKY: Poznejme přírodu a naučme se ji vnímat všemi smysly, nejen zrakem! Čím lépe ji poznáme, tím více budeme chápat důležitost její ochrany.

Pomůcky, které žáci k aktivitám venku potřebovali, byly následující: jednoduché klíče k určování přírodnin, charakteristiky listů (jak vypadá list složený, jednoduchý, lichozpeřený či sudozpeřený nebo o jakých okrajích listů se říká, že jsou laločnaté), Beaufortova stupnice k odhadu rychlosti větru, pastelka (fixa) a papír na poznámky.

Dle klíčů měli žáci poznat, o jakou přírodninu se jedná. Cestu v klíči vyznačili pastelkou či fixou.

Na prvním stanovišti skupiny poznávaly keř (jednalo se o hloh). Přírodu žáci zkoumali **čichem** - jejich úkolem bylo najít v okolí co nejvíce různých vůní a tyto vůně poté sepsat. Žáci si všímali například vůně kvetoucího stromu (třešně), borovice, břízy, kůry stromů, pampelišky, šišek nebo hub.

Na druhé zastávce na žáky čekalo poznávání přírody **zrakem**. Pomůckou jim byla již zmíněná Beaufortova stupnice - žáci dle směru kouře z komínů a pohybu či šustění listů zjišťovali sílu větru a aktuální počasí. Úplné bezvětří nebylo, žádný silný vítr naštěstí také ne. Podle některých skupin se jednalo o vánek, podle jiných o větřík, jedna skupina zaznamenala slabý vítr. Podle klíče poznávali mech (ploník).

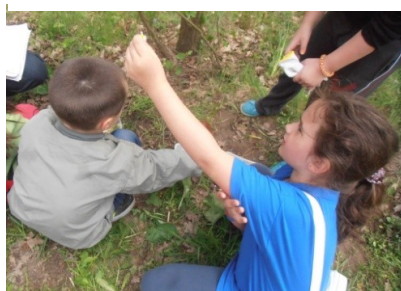
Třetí stanoviště učilo žáky porozumět přírodě pomocí **hmatu**. Na zemi ležela krabice s otvory po stranách a v této krabici bylo ukryto polínko jednoho ze stromů v okolí. Aniž by se žáci podívali dovnitř, zkusili hmatem toto polínko přiřadit ke správnému stromu a zapsat, o jaký strom se jednalo. Dle klíče zde

dále poznávali - jak jinak - strom (polínko bylo březové, strom podle klíče dub).

Všichni vědí, jak chutnají jahody, borůvky, někteří v zimě okusili také pečené kaštiny. Ale zkusil někdo, jakou chuť mají například květy fialek, květenství sedmikrásek, či listy pampelišky a šťovíku? Žáci naší školy ano - na čtvrtém stanovišti: zde přírodu poznávali podle **chuti**. Tady ale bylo potřeba žáky upozornit na to, že zdaleka ne všechno v přírodě je jedlé. Na této zastávce nebyl k dispozici klíč; žáci se měli pokusit označenou rostlinu co nejlépe popsat (tak, aby ji dle tohoto popisu dokázal určit zkušený

botanik nebo znalec přírody). Jednalo se o svízel přítulu.

Na posledním, **pátém stanovišti**, na žáky čekal obrázek zástupce lesního ptactva a jeho hnízda. Podle klíče k určení hnízd měli zjistit, o kterého konkrétního živočicha se jedná (byl to brhlík lesní). Zde žáci zapojovali především svůj sluch - na minutu se zastavili a potichu naslouchali všem zvukům z okolí. Po uplynutí této doby veškeré zaslechnuté zvuky zapsali. Byl slyšet například zpěv ptáků, šumění listů, praskání větví, štěkot psů, ale také traktor či letadlo.

Jak již bylo zmíněno, krom této poznávací stezky se žáci aktivně podíleli také na sběru odpadků v lese. Chopili se toho s vervou, neboť chápou (na rozdíl od některých místních obyvatel), proč je potřeba se o přírodu starat, chránit ji a tedy ji ani zbytečně neznečišťovat. Že zde ale určitý posun k lepšímu je, bylo vidět na množství naplněných pytlů. Zatímco loni nám téměř nestačily síly ani pytle a po uplynutí času vymezeného na sběr jsme museli s těžkým srdcem některé odpadky v lese ponechat, letos jsme si mohli dovolit i přestávky na odpočinek (po nějaké době již pomalu nebylo co sbírat). A kdo ví - třeba nás za rok překvapí stále krásný a čistý les a my se budeme moci při oslavách Dne Země věnovat jiným aktivitám...

Připraveni na boj s odpadky

POROVNÁNÍ:

2013:

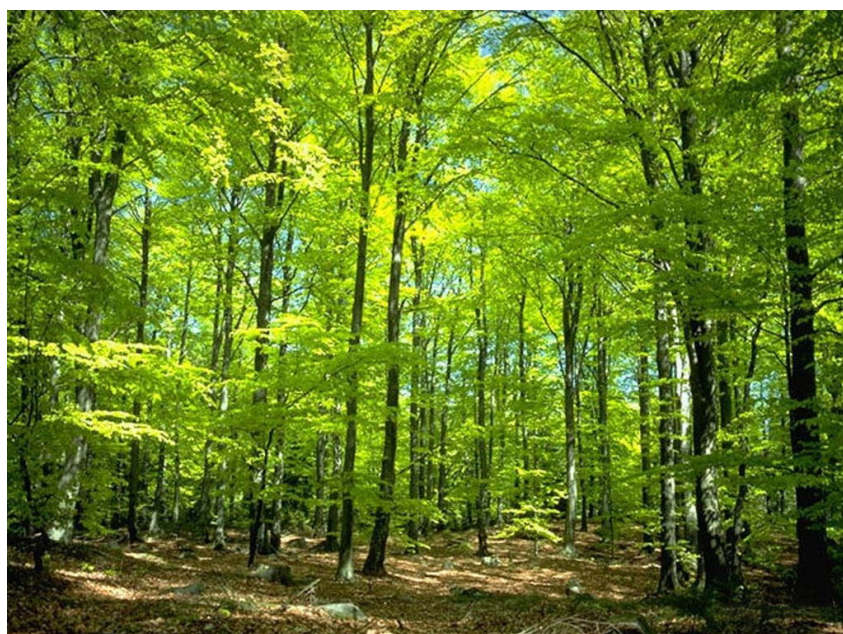

(Bohužel není zaznamenán veškerý sesbíraný odpad)

2014:

2015?

V závěru dne na všechny čekalo posezení na zahradě a opékání buřtů; ti, kteří měli ještě dost sil, si na školním hřišti zahráli fotbal či zkoušeli vít věnečky z pampelišek. Plánovaná byla také výsadba dvou stromů, z důvodu špatné shody okolností se však zmíněná činnost přesunula na jindy. I toto se však nakonec povedlo, dva malé stromky (dub letní a buk lesní) vysadili žáci 1. a 3. ročníku 13. května během pracovních činností.

Nakonec jsme tedy všechny naše velké plány uskutečnili a můžeme se těšit z krásného a čistého lesa a také dvou nových listnatých přírůstků na školní zahradě.

A jak Den Země prožila naše školka?

„Dne 22. 4. 2014 jsme v mateřské škole slavili DEN ZEMĚ. Děti třídily odpad, zjišťovaly, jak se můžeme a máme starat o naši přírodu, co jí škodí a co naopak prospívá. Jak se správně a vhodně chovat v přírodě a co je naopak nepřípustné a špatné. Děti pracovaly jak samostatně, tak skupinově. Oslava vyvrcholila na naší zahradě, kde jsme společně opékali buřtíky a zasadili nový přírůstek do zeleně zahrady - lísku - o kterou se pečlivě staráme.“

Učitelky mateřské školy Hlavečnick

Zdroje:

<http://www.denzeme.cz/>

http://zlutykvet.cz/co_je_den_zeme.html

Zdroje obrázků:

http://zlutykvet.cz/co_je_den_zeme.html

<http://www.paintedbyprestige.com/home-improvement/it-actually-is-easy-being-green-simple-eco-improvements/>

<http://www.optika-tremosnice.cz/obrazky/Gallery/22-boruvka.jpg>

<http://files.clostrava.webnode.cz/200000002-8f6cc9066c/les.jpg>

Na přípravách Dne Země se podílely:

Lucie Hlaváčková

Martina Břeňová

Martina Křídlová

Martina Ondrouchová

